

Készítette: Dr. Guláné Bacsó Krisztina
osztályvezető

**Tájékoztató
az önkormányzati törvényről**

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 2011. december 28-án került kihirdetésre. Hatályba lépése több ütemben történik: 2012. január 1-jén és április 15-én, jelentős része 2013. január 1-jén, illetve a 2014. évi helyhatósági választás napjával. Így jelenleg párhuzamosan kell alkalmazni a hatályba lépett rendelkezéseit az 1990. évi LXV. törvény (régi Ötv.) rendelkezéseivel.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló jogszabály január 1-jén hatályba lépő rendelkezései:

1. Hatályon kívül helyezte az Ötv.-ből a **megyei önkormányzat** által ellátott feladatokra vonatkozó rendelkezéseket (69-70.§), egyben delegálja részére a **területfejlesztési, vidékfejlesztési, területrendezési, valamint koordinációs feladatok** ellátását. A megyei önkormányzat szervezetére vonatkozóan hatályban maradt az Ötv. szabályozása 2012. december 31. napjáig.
2. 2012. január 1-jétől a kormányhivatal törvényességi ellenőrzési jogkörét a **kormányhivatal felügyeleti jogköre** váltotta fel, melynek részletes szabályait kormányrendelet fogja tartalmazni. A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásának célja a helyi önkormányzat képviselő-testülete, bizottsága, részönkormányzata, polgármestere, társulása, jegyzője (a továbbiakban: érintett) működése jogszerűségének biztosítása.

A kormányhivatal törvényességi felügyeleti eljárásában vizsgálja a helyi önkormányzat:

- a) szervezetének, működésének, döntéshozatali eljárásának jogszerűségét;
- b) döntéseinek (rendelet, határozat) jogszerűségét;
- c) törvényen alapuló jogalkotási, továbbá jogszabályon alapuló döntési és feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének teljesítését.

A kormányhivatal:

- **törvényességi felhívással élhet;**
(Ha a kormányhivatal jogszabálysértést észlel, a törvényességi felügyelet körében legalább harminc napos határidő tűzésével felhívja az érintettet annak megszüntetésére. Az érintett a felhívásban foglaltakat köteles megvizsgálni és a megadott határidőn belül az annak alapján tett intézkedéséről vagy egyet nem értéséről a kormányhivatalt írásban tájékoztatni. A megadott határidő eredménytelen leteltét követően a kormányhivatal a törvényességi felügyeleti eljárás egyéb eszközeinek alkalmazásáról mérlegelési jogkörben dönt)

- **kezdeményszerző a képviselő-testület összehívását, valamint e törvényben meghatározott esetben összehívja a képviselő-testület ülését;**
(A kormányhivatal kezdeményezi a polgármesternél a képviselő-testület ülésének összehívását, ha törvényességi kérdések képviselő-testület által történő megtárgyalása a helyi önkormányzat törvényes működésének biztosítása érdekében indokolt. Ha a polgármester a kormányhivatal képviselő-testületi ülésének összehívására tett javaslatának tizenöt napon belül nem tesz eleget, a képviselő-testület ülését a kormányhivatal hívja össze. Az ülés összehívása során a kormányhivatal eltérhet a helyi önkormányzat szervezeti és működési szabályzatában meghatározott szabályoktól.)

- **kezdeményezheti a Kormánynál, hogy indítványozza az Alkotmánybíróságnál az önkormányzati rendelet Alaptörvénnyel való összhangjának felülvizsgálatát;**
- **kezdeményezheti a törvényszéknél az önkormányzat határozatának felülvizsgálatát;**
(A kormányhivatal a helyi önkormányzat tájékoztatásának kézhezvételétől vagy a tájékoztatás adására nyitva álló határidő eredménytelen elteltétől számított tizenöt napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél az önkormányzati határozat felülvizsgálatát.)
- **kezdeményezheti a határozathozatali, feladat ellátási kötelezettségét nem teljesítő helyi önkormányzattal szemben bírósági eljárás megindítását, a határozathozatal pótlásának elrendelését;**
(A kormányhivatal kezdeményezésére a törvényszék megállapítja a határozathozatali kötelezettség elmulasztását és határidő tűzésével kötelezi az önkormányzatot a határozat meghozatalára. A kormányhivatal kezdeményezésére a törvényszék megállapítja a mulasztást és határidő tűzésével kötelezi a helyi önkormányzatot, hogy biztosítsa a feladat-ellátást (közszolgáltatást). Ha a helyi önkormányzat a törvényszék által megadott határidőn belül nem tesz eleget határozathozatali kötelezettségének, a kormányhivatal a határidő leteltét követő harminc napon belül kezdeményezheti a törvényszéknél a mulasztás kormányhivatal által történő pótlásának az elrendelését az önkormányzat költségére.)
- **javasolhatja a helyi önkormányzatok törvényességi felügyeletéért felelős miniszternek, hogy kezdeményezze a Kormánynál az Alaptörvénnyel ellentétesen működő képviselő-testület feloszlátását;**
- **kezdeményezheti a Magyar Államkincstárnál a központi költségvetésből járó támogatás jogszabályban meghatározott részének visszatartását vagy megvonását;**
- **pert indíthat a sorozatos törvényt sértést elkövető polgármester tisztségének megszüntetése iránt;**
- **fegyelmi eljárást kezdeményezhet a helyi önkormányzat polgármestere ellen és a polgármesternél a jegyző ellen;**
- **kezdeményezheti a helyi önkormányzat gazdálkodását érintő vizsgálat lefolytatását az Állami Számvevőszéknél;**
- **szakmai segítséget nyújt a helyi önkormányzatnak a feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben;**
- **törvényességi felügyeleti bírságot szabhat ki a helyi önkormányzatra az e törvényben meghatározott esetekben.**
(A kormányhivatal a helyi önkormányzattal szemben törvényességi felügyeleti bírságot állapíthat meg,
 - ha a jegyző a kormányhivatal felhívása ellenére a megadott határidőn belül nem tesz eleget a jegyzőkönyv megküldési kötelezettségének;
 - ha a polgármester, a jegyző határidőben nem tesz eleget a kormányhivatal információkérésre irányuló megkeresésének;
 - ha a törvényszék megállapítja, hogy a helyi önkormányzat jogalkotási, határozathozatali, feladat-ellátási (közszolgáltatási) kötelezettségének nem tett eleget és a bíróság által tűzött határidő eredménytelenül eltelt;
 - ha a kormányhivatal kezdeményezése alapján a képviselő-testület nem folytatja le határidőben a polgármester, valamint a polgármester a jegyző ellen a fegyelmi eljárást.
 A törvényességi felügyeleti bírság legkisebb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap, legmagasabb összege esetenként a köztisztviselői illetményalap tízszerese. A törvényességi felügyeleti bírság ugyanazon kötelezettség ismételt megszegése vagy más kötelezettségszegés esetén ismételten is kiszabható.)

A kormányhivatal információkérési joga

A kormányhivatal a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozóan az érintettől információt, adatot kérhet, konzultációt kezdeményezhet, amelyeknek az érintett a megadott határidőn belül köteles eleget tenni.

A kormányhivatal javaslattal élhet a helyi önkormányzat működésére, szervezetére, döntéshozatali eljárására vonatkozóan. A javaslatot a helyi önkormányzat képviselő-testülete köteles megtárgyalni és arról döntést hozni. A javaslat elutasításának indokát a helyi önkormányzat köteles a kormányhivatallal ismertetni.

A helyi önkormányzat törvényen alapuló jogalkotási kötelezettsége pótlása

Abban az esetben, ha a testület nem tesz eleget rendelet-alkotási kötelezettségének, a Kormányhivatal kezdeményezi a Kúriánál a helyi önkormányzat jogalkotási kötelezettsége elmulasztásának megállapítását. Ha a helyi önkormányzat a Kúria által megadott határidőn belül nem tesz eleget jogalkotási kötelezettségének, a kormányhivatal kérheti a Kúriától, hogy a mulasztás orvoslására adjon részére felhatalmazást. Ez esetben a kormányhivatal vezetője jogosulttá válik a helyi rendelet megalkotására. A rendelet módosítására és hatályon kívül helyezésére a helyi önkormányzat kizárólag a következő önkormányzati választást követően jogosult, ez idő alatt a módosításra a kormányhivatal vezetője jogosult.

3. 2012. április 15-én lép hatályba az új Ötv. azon rendelkezése, amelynek értelmében a képviselő-testület kirívóan közösségellenes magatartást rendeletben állapíthat meg, és ezek elkövetőjével szemben 50.000,- Ft-ig terjedő igazgatási bírságot szabhat ki. E rendelkezéshez várhatóan végrehajtási rendelet is kiadásra kerül, tekintettel arra, hogy ugyanezen időponttól lép hatályba a 2012. évi II. törvény a szabálysértések rendszeréről, amely értelmében valamely magatartást kizárólag törvény nyilváníthat szabálysértéssé, vagyis megszűnik az önkormányzat képviselő-testületének az a jogköre, hogy helyi rendeletben valamely magatartást szabálysértéssé nyilvánítson.

4. Az új Ötv. rendelkezéseinek 2013. január 1-jétől hatályba lépő módosításairól a későbbiekben részletes tájékoztatást nyújtunk majd a Képviselő-testületnek, de már előzetesen jelezni kívánjuk, hogy az önkormányzat gazdálkodására vonatkozóan 2013. január 1-jétől hatályba lépő rendelkezések között szerepel olyan előírás, amelynek betartásához a Képviselő-testületnek már 2012. évben is döntéseket kell hoznia:

4.1. „111.§ (4) A költségvetési rendeletben működési hiány nem tervezhető.”

4.2. Az Önkormányzat 2013. évi költségvetési rendeletének a kötelező és nem kötelező feladatok bevételeit és kiadásait elkülönítetten kell tartalmaznia. Az önkormányzatok finanszírozása 2013. január 1. napjától normatív alapú finanszírozásról **feladatalapú finanszírozásra** változik, és az eddig elhangzott tájékoztatók alapján csak a kötelező feladatok finanszírozására terjed majd ki. Az önként vállalt (nem kötelező) feladatokat az önkormányzat saját bevételi terhére biztosíthatja majd. Ugyanígy a saját bevételnek kell fedezetet nyújtania a kötvény törlesztésére is.

4.3. A helyi önkormányzati feladatok közül kimarad 2013. január 1. napjától az alapfokú oktatás és a helyi tűzvédelem biztosítása.

4.4. Kötelező feladatként jelenik meg 2013. január 1. napjától:

- ***a kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása***
- ***a területen hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása***
- ***a kistermelők, őstermelők számára – jogszabályban meghatározott termékeik – értékesítési lehetőségeinek biztosítása, ideértve a hétvégi árusítás lehetőségét.***

Kérjük a T. Képviselő-testületet a tájékoztató tudomásul vételére.